

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วาทวิทยาหรือวาทนิเทศ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า "Speech Communication" หมายถึง สาขาวิชาที่มุ่งจะศึกษาและวิจัยโดยตรงเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของมนุษย์ด้วยการพูดทุกประเภทและทุกระดับ โดยเน้นกระบวนการหรือผลของกระบวนการอันเป็นปฏิสัมพันธ์ของสัญลักษณ์ที่ใช้พูด (Spoken Symbolic interaction) ซึ่งประกอบด้วยภาษา และท่วงทีลีลาต่าง ๆ ทั้งที่เป็นถ้อยคำ (Verbal) และไม่เป็นถ้อยคำ (Nonverbal) ควบคู่กันไปในเวลาเดียวกัน วิชาการแขนงนี้เป็นส่วนหนึ่งของสาขานิเทศศาสตร์ (Communication Arts) ซึ่งสามารถจะศึกษาได้ ทั้งในลักษณะที่เป็นศาสตร์และเป็นศิลป์ในตัวของมันเอง ดังนั้น นักวิชาการบางท่านจึงเรียกว่า "วาทศาสตร์" หรือ วาทศิลป์ (จำนง วิบูลย์ศรี, 2538)

รองศาสตราจารย์ ดร.สวณิต ยมาภัย ผู้บัญญัติศัพท์ว่า "วาทนิเทศ" ขึ้นเป็นครั้งแรก ได้ให้นิยามของ "วาทนิเทศ" ไว้ว่า "เป็นการศึกษาครอบคลุมถึงพฤติกรรมกรรมการพูดของมนุษย์อย่างละเอียดและกว้างขวาง โดยอาศัยระเบียบวิธีศึกษา พิจารณาทั้งในเชิงประวัติศาสตร์ เชิงวรรณนา เชิงวิพากษ์วิจารณ์ และเชิงการทดลอง"

" วาทนิเทศ (วาทศิลป์) คือ ทฤษฎีและการฝึกฝนปฏิบัติของบุคคลในอันที่จะสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้" (วิรัช ลภีรัตนกุล ,2543)

Gruner และคณะ (1973) อธิบายว่า วาทนิเทศ คือ ทฤษฎีและการฝึกฝนปฏิบัติของบุคคล ในอันที่จะสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

Ronald F. Reid (อ้างใน วิรัช ลภีรัตนกุล,2543) อธิบายว่า วาทนิเทศ เป็นกระบวนการที่ไม่หยุดนิ่งของมนุษย์ กล่าวคือ ทั้งผู้พูดและผู้ฟังต่างก็สื่อสารด้วยการเข้ารหัส (encoding) และถอดรหัส (decoding) ของข่าวสารร่วมกันและก่อให้เกิดผลต่อทัศนคติ ทักษะ ความรู้ และความสนใจซึ่งกันและกัน สำหรับการที่กระบวนการนี้ต้องใช้รหัสด้วย ก็เพื่อให้ผู้พูดสามารถใช้รหัสแทนความรู้สึกนึกคิดของเขาออกมาเป็นคำพูด และการสื่อสารดังกล่าวนี้ จะเกิดขึ้นในโอกาสหนึ่งภายใต้สภาพสิ่งแวดล้อมที่กว้างขวางของสังคมมนุษย์

จำนง วิบูลย์ศรี ได้รวบรวมนิยามของ "วาทนิเทศ" จากนักวิชาการชาวต่างประเทศ อาทิ

Linkugel และ Buehler (1975) ได้ให้คำนิยาม "วาทนิเทศ" ไว้ว่า "เป็นกระบวนการติดต่อสื่อสารของมนุษย์ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง โดยอาศัยปฏิสัมพันธ์ทางสัญลักษณ์ (Symbolic Interaction) เป็นปัจจัยสำคัญ

ส่วน Raymond S. Ross (1980) ได้ให้คำนิยามของวาทนิเทศไว้ว่า "เป็นกระบวนการในการสื่อสารของมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วยการจัดลำดับ การเลือกสาร และการส่งสัญลักษณ์ ในลักษณะที่จะช่วยให้ผู้ฟังได้ทราบถึงความหมายที่สอดคล้องหรือใกล้เคียงกับสิ่งที่ผู้พูดได้คาดหวังหรือตั้งใจไว้"

จะเห็นได้ว่า วาทนิเทศ วาทวิทยา หรือวาทศิลป์ ก็คือวิชาที่มุ่งศึกษาถึงพฤติกรรมสื่อสารด้วยการพูดของมนุษย์อย่างกว้างขวางในแทบทุกลักษณะ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาพฤติกรรมสื่อสารของมนุษย์ด้วยวิธีการใช้สัญลักษณ์เป็นสื่อก่อให้เกิดปฏิริยาสัมพันธ์ร่วมกัน ทั้งในรูปแบบของการสื่อสารที่ใช้ถ้อยคำและไม่ใช้ถ้อยคำ (Verbal and Nonverbal Communication) รวมถึงการศึกษาลักษณะทฤษฎีการสื่อสารต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยความราบรื่น

ประวัติความเป็นมาของวาทนิเทศ

จากการศึกษาในเชิงประวัติศาสตร์พบว่า วาทนิเทศเป็นสาขาวิชาที่มีความเก่าแก่พอ ๆ กับอารยธรรมของมนุษย์ โดยมีหลักฐานยืนยันจากเอกสารคำสอนที่ได้บันทึกไว้เป็นภาษาฮีบรู ในระหว่าง 3200 – 2000 ปี ก่อนคริสตกาล เนื้อหาสาระในเอกสารคำสอนดังกล่าว ประกอบด้วย หลักการฝึกพูด จรรยา มารยาทของผู้พูด จริยธรรมของผู้พูด และการวิเคราะห์ผู้ฟัง เป็นต้น (จำนง วิบูลย์ศรี, 2538)

นักปราชญ์ชาวกรีกที่มีชื่อเสียง คือ อริสโตเติล (Aristotle) เป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องอย่างมาก และเป็นที่ยู่อากันแพร่หลายทั่วโลก ได้เขียนหนังสือชื่อ "Art of Rhetoric" ขึ้น เพื่อวางหลักเกณฑ์พื้นฐานเกี่ยวกับการโน้มน้าวชักจูงใจ (Persuasion) โดยเน้นให้เห็นว่า การพูดโน้มน้าวชักจูงใจให้ผู้ฟังคล้อยตามความมุ่งหมายของผู้พูดนั้น จะต้องประกอบไปด้วย

Ethos คือ ผู้พูดจะต้องมีความน่าเชื่อถือ

Logos คือ จะต้องมีความรู้จริงในสิ่งที่ตนพูด

Pathos คือ ผู้พูดจะต้องเป็นคนดี มีคุณธรรม

นอกจากนี้ยังมีนักปราชญ์ทางวาทนิเทศที่มีชื่อเสียงในอดีตอีกมากมายหลายท่าน เช่น จี เซโร ควินติเลียน ฯลฯ ต่างก็ได้วางหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการพูดหรือวาทศิลป์ไว้มากมายและมีอิทธิพลต่อแนวความคิดของนักวาทนิเทศในยุคหลัง ๆ ต่อมา โดยนักวิชาการวาทนิเทศในสมัยต่อ ๆ มาได้นำหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เหล่านี้มาพัฒนาและปรับปรุงประยุกต์ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

สำหรับในประเทศอเมริกา ได้มีการศึกษาทางวาทนิเทศอย่างจริงจังกันมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1930 โดยได้จัดให้มีการเรียนการสอนในสาขานี้จนถึงระดับปริญญาเอก การเรียนการสอนสาขา วาทนิเทศส่วนใหญ่เน้นหนักทางด้านทฤษฎี รวมทั้งการวิจัยและการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อประกอบอาชีพต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย (จ้านง วิบูลย์ศรี, 2538)

สำหรับในมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ มีเปิดสอนเป็นภาควิชาอยู่มากมาย แทบทุกแห่ง โดยมีรายวิชาที่น่าสนใจศึกษามากมาย เช่น

- Culture of Speech Communication
- Forensic as Communication
- The Rhetoric of Religion
- Psycholinguistic Dimensions of Speech Communication
- The Rhetoric of Historical Movements
- Therapeutic Process in Speech Pathology
- Rhetoric of Historical Movements
- Colloquium : Freedom of Speech
- Seminar in Rhetorical Criticism

เป็นต้น

สำหรับการเรียนการสอนวาทวิทยาในประเทศไทย จ้านง วิบูลย์ศรี (2544) ได้แบ่งการเรียนการสอนวาทวิทยาในสถาบันอุดมศึกษาของไทย เป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 : ระยะบุกเบิก (พ.ศ. 2411 – 2499)

การเรียนการสอนวาทวิทยาในสถาบันอุดมศึกษาไทยในระยะแรกนี้ ยังไม่ได้จัดเป็นหลักสูตรโดยเฉพาะ เพียงแต่เริ่มต้นจากการจัดกิจกรรมการพูดในรูปของชมรมปาฐกถาและได้วาที และมีการสอนวิชา "หลักการพูด" เพื่อฝึกและเสริมทักษะในวิชาภาษาไทย ตามแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับแรก พ.ศ. 2411 แล้วจึงเปิดสอนเป็นรายวิชาและพัฒนาเป็นหลักสูตรในระยะต่อมา

เนื้อหาวิชาในระยะแรกจะเป็นการปูพื้นฐานที่จำเป็นเกี่ยวกับการพูด เช่น การเตรียมตัวพูด ลักษณะการพูดที่ดี การวิเคราะห์ผู้ฟัง หลักการพูดเบื้องต้น และศิลปะการพูดแบบต่าง ๆ

ระยะที่ 2 : ระยะแยกตัวออกมาเป็นหลักสูตร (พ.ศ. 2500 - 2515)

ในระยะที่สองนี้ วาทยวิทยาได้แยกตัวออกมาเป็นหลักสูตร จากหลักสูตรภาษาไทยในสถาบันอุดมศึกษาที่เคยสังกัดอยู่ก่อน และได้เปิดเป็นหลักสูตรวาทยวิทยาโดยตรงขึ้นใน 4 สถาบัน คือ

1. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เริ่มสร้างหลักสูตรวาทยวิทยาในปี พ.ศ. 2500 และเริ่มสอนในปี พ.ศ. 2501 ผู้ริเริ่มคือ ศาสตราจารย์ ม.ล.จิรายุ นพวงศ์ โดยมีผู้สอนคนแรกคือ ศาสตราจารย์ อำไพ สุจริตกุล
2. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เริ่มสอนหลักสูตรการพูดในปี พ.ศ. 2505 ผู้ริเริ่ม คือ ศาสตราจารย์ ดร. อตุล วิเชียรเจริญ โดยมีผู้สอนคนแรกคือ ศาสตราจารย์ พันตรีหญิง คุณหญิง ละเอียด โปษะกฤษณะ
3. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้ริเริ่มและผู้สอนคนแรกคือ ศาสตราจารย์ คุณหญิง เต็มสิริ บุญยสิงห์
4. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เริ่มสร้างหลักสูตร และเปิดสอนวาทยวิทยาในปี พ.ศ. 2508 ผู้สอนคนแรกคือ รศ.ดร.สวินต ยมาภัย

ระยะที่ 3 : ระยะยกสถานภาพและการพัฒนา (พ.ศ. 2516 - ปัจจุบัน)

ในระยะที่ 3 นี้ มีการจัดตั้งภาควิชาวาทยวิทยาและสื่อสารการแสดงขึ้นที่คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยได้เปิดสอนสาขาวิชาวาทยวิทยาเป็นวิชาเอก ในระดับปริญญาตรีขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทยเมื่อ พ.ศ. 2516 จากนั้นก็ได้เปิดสอนสาขาวิชาวาทยวิทยาในระดับปริญญาโทเมื่อ พ.ศ. 2541 ซึ่งเป็นครั้งแรกในประเทศไทยเช่นกัน ผู้สอนวาทยวิทยาในระยะที่สามนี้ได้สำเร็จการศึกษาวาทยวิทยาโดยตรงมาจากต่างประเทศ อาทิ รองศาสตราจารย์ ดร. อรรถวรรณ ปิลาพันธ์โหวาท รองศาสตราจารย์ ดร.จ๋านง วิบูลย์ศรี รองศาสตราจารย์ ดร.กรีช สืบสนธิ์ และรองศาสตราจารย์ เมตตา วิวัฒนานุกูล เป็นต้น

สถาบันการศึกษาซึ่งเปิดสอนรายวิชาเกี่ยวกับวาทยวิทยาทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโทมี 3 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ในมหาวิทยาลัยทั้งหมดที่เปิดสอนรายวิชาเกี่ยวกับวาทวิทยาในระดับปริญญาโทนั้น มีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแห่งเดียว ที่ได้เปิดสอนสาขาวิชาวาทวิทยาโดยตรงทั้งวิชาเอก วิชาโท และวิชาเลือก ภายใต้สังกัดของภาควิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ก่อตั้งโครงการศึกษาระดับมหาบัณฑิต โดยเปิดสอนสาขาวิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดงในระดับปริญญาโทเป็นครั้งแรก เมื่อปีการศึกษา 2541 โดยมีวัตถุประสงค์จะผลิตบัณฑิตสาขาดังกล่าวให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นอย่างดีในศาสตร์สาขานี้ รวมทั้งสามารถเป็น "นักคิด" "นักพูด" "นักวิเคราะห์" "นักวางแผน" "นักแก้ปัญหา" "นักวิจัย" และ "นักปฏิบัติกร" ฯลฯ ในเชิงสร้างสรรค์ เพื่อจะได้ออกไปรับใช้และพัฒนาสังคมไทยอย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษาวิจัยในลักษณะของการวิเคราะห์ เก็บรวบรวมองค์ความรู้ในทางการสื่อสารนั้น ได้มีการทำวิจัยในด้านต่าง ๆ ได้แก่ *สถานภาพการศึกษาวิจัยการสื่อสารในองค์การไทยในวิทยานิพนธ์ 2524-2541* (พรพรรณ เชนจิตร, 2542) ซึ่งทำการสำรวจประเด็นการศึกษาวิจัยกรอบแนวคิดและทฤษฎี วิธีวิทยาการวิจัย และข้อค้นพบที่เกี่ยวกับการสื่อสารในองค์การไทยจากวิทยานิพนธ์จำนวน 67 เล่ม ที่ทำขึ้นระหว่างปีการศึกษา 2524-2541 ในสาขานิเทศศาสตร์ และสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง *สถานภาพการศึกษาวิจัยการสื่อสารระดับวัฒนธรรม (ภัทรานุจ แสงจันทร์, 2542)* ได้ทำการสำรวจสถานภาพของการศึกษากการสื่อสารระดับวัฒนธรรมในประเทศไทย ซึ่งครอบคลุมถึงการสื่อสารต่างวัฒนธรรม การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม การสื่อสารนานาชาติ และการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมผ่านสื่อ และ *สถานภาพองค์ความรู้ของการสื่อสารทางการเมืองในประเทศไทย* (อรรถพร กงวิไล, 2547) ได้ทำการสำรวจสถานภาพการศึกษากการสื่อสารทางการเมือง ประเด็นการศึกษาวิจัย กรอบแนวคิด และข้อค้นพบที่เกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง

เนื้อหาที่พบในบทความวิจัยทางวาทวิทยาในต่างประเทศของ Glen.H. Stamp (1999) ที่ทำการรวบรวมงานวิจัยเกี่ยวกับการสื่อสารระดับบุคคลไว้ ปรากฏเนื้อหาในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้คือ

- Cognition
- Verbal and Nonverbal Communication
- Compliance Gaining
- Message Type
- Personality

- Interpersonal Effects
- Conversation
- Close Relationships
- Perception
- Deception
- Initial Interaction
- Culture
- Relationship Development
- Apprehension
- Self Disclosure
- Competence
- Conflict

สำหรับหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวาทวิทยาและสื่อสารการ แสดง นิสิตทุกคนต้องทำวิทยานิพนธ์ 1 เล่ม จำนวน 12 หน่วยกิตซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2542 เป็นต้นมาจนถึงปีการศึกษา 2548 นิสิตสาขาวิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดงผลวิทยานิพนธ์มาแล้วเป็นจำนวน 107 เล่ม มีเพียงการศึกษาวิจัยสถานภาพการศึกษาในแต่ละด้าน ดังที่กล่าวไปแล้ว ในส่วนของการศึกษา สำรวจวิเคราะห์รายละเอียดต่าง ๆ ของวิทยานิพนธ์นั้นเป็นไปเพื่อรวบรวมว่าส่วนใหญ่วิทยานิพนธ์ มีลักษณะเนื้อหาอย่างไร เป็นการวิจัยแบบใด เป็นเรื่องประเภทใด ศึกษากับตัวอย่างประชากรกลุ่มใด ใช้แนวคิด ทฤษฎีในการศึกษาอย่างไร ใช้เครื่องมืออะไรในการเก็บรวบรวมข้อมูล เนื้อหาของวิทยานิพนธ์มีความซับซ้อนกันหรือไม่ และการศึกษาวิจัยในหลักสูตรนี้มีความสอดคล้องหรือบรรลุตตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสาขาวิชานี้หรือไม่ เป็นต้น

ดังนั้นวิทยานิพนธ์เรื่อง "สถานภาพการศึกษาวิจัยทางวาทวิทยาในประเทศไทย" จึงเป็นการศึกษาเพื่อสำรวจสถานภาพงานวิจัยทางวาทวิทยาของนิสิตภาควาทวิทยาและสื่อสารการ แสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลเบื้องต้นสำหรับนิสิตนักศึกษา และนักวิชาการทางวาทวิทยาหรือแวดวงวิชาการที่เกี่ยวข้อง ได้ใช้เป็นฐานข้อมูลในการทำการศึกษาวิจัยต่อยอดองค์ความรู้ทางด้านวาทวิทยา และเพื่อให้ขอบเขตของการเริ่มต้นสำรวจสถานภาพการศึกษามีความเป็นไปได้ที่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงขอกำหนดขอบเขตในการศึกษา โดยสำรวจสถานภาพองค์ความรู้ทางด้านวาทวิทยาในงานวิทยานิพนธ์ของนิสิตภาควาทวิทยาและสื่อสารการ แสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยจะเริ่มสำรวจวิทยานิพนธ์

ตั้งแต่ปี พ.ศ.2542 – 2548 (เป็นสถาบันแห่งเดียวในประเทศไทยที่เปิดสอนภาควชาวิทยาในหลักสูตรบัณฑิตศึกษา และเริ่มมีการผลิตวิทยานิพนธ์ในปี พ.ศ. 2542 เป็นปีแรก จนถึงปี พ.ศ. 2548 ซึ่งเป็นวิทยานิพนธ์ปีล่าสุดที่มีการเผยแพร่ให้สืบค้นข้อมูลได้)

วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อสำรวจสถานการณ์ภาพองค์ความรู้ของวิทยานิพนธ์ทางวาทวิทยาที่ทำการศึกษาในระหว่างปีการศึกษา พ.ศ. 2542 – 2548 ของภาควชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อรวบรวมและศึกษาสถานการณ์ภาพและลักษณะวิทยานิพนธ์ทางวาทวิทยาในมิติต่าง ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 – 2548
2. เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากวิทยานิพนธ์ทางด้านวาทวิทยา
3. เพื่อศึกษาทิศทางและแนวโน้มของการวิจัยทางด้านวาทวิทยาเพื่อประโยชน์ในการกำหนดข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ปัญหำนำวิจัย

1. มิติต่าง ๆ ของวิทยานิพนธ์ทางด้านวาทวิทยามีลักษณะอย่างไร
2. องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในวิทยานิพนธ์ทางด้านวาทวิทยามีอะไรบ้าง
3. การวิจัยทางด้านวาทวิทยามีทิศทางและแนวโน้มเป็นอย่างไร

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "สถานการณ์วิทยานิพนธ์ทางวาทวิทยา ในคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" นี้ ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะงานวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาวาทวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยการศึกษาครั้งนี้ไม่ได้รวมถึงงานวิจัยที่ทำโดย ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านวาทวิทยา รวมทั้งงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่ทำในต่างประเทศ โดยผู้วิจัยทำการรวบรวมวิทยานิพนธ์ จากฐานข้อมูลในห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 (เป็นปีแรกที่มีการเริ่มผลิตวิทยานิพนธ์ทางด้านวาทวิทยา) ถึง พ.ศ. 2548

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สถานภาพและลักษณะการศึกษา หมายถึง มิติต่าง ๆ ในการศึกษา แบ่งออกเป็น

- เนื้อหา ประกอบไปด้วยมิติต่าง ๆ ในการสื่อสาร ได้แก่ องค์ประกอบในการสื่อสาร, ระดับการสื่อสารและบริบทการสื่อสาร
- กรอบแนวคิดทฤษฎี กรอบแนวคิดทฤษฎีที่ผู้วิจัยระบุว่าใช้เป็นแนวคิดและทฤษฎีในการศึกษา ที่มีการรวบรวมไว้ในบทที่ 2 ของวิทยานิพนธ์
- วิธีการวิจัย ลักษณะของการวิจัยที่ผู้วิจัยใช้ในวิทยานิพนธ์
- กลุ่มตัวอย่าง ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา อันประกอบไปด้วย เพศ อายุ, อาชีพ, ถิ่นที่อยู่อาศัย และวัฒนธรรม รวมถึงความเหมือนและความแตกต่างในระดับบุคคล

องค์ความรู้ หมายถึง ผลการศึกษาที่ได้จากวิทยานิพนธ์ โดยแยกองค์ความรู้ตามระดับของการสื่อสาร เช่น การสื่อสารระดับบุคคล, การสื่อสารระดับกลุ่ม, การสื่อสารระดับองค์การ, การสื่อสารระดับวัฒนธรรม เป็นต้น

ปัญหาและอุปสรรคในการศึกษา หมายถึง สิ่งที่เป็นข้อจำกัดในการศึกษาวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วยปัญหาเกี่ยวกับกรอบแนวคิด ทฤษฎี ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัย และปัญหาเกี่ยวกับการอภิปรายผล

ทิศทางและแนวโน้ม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตตามการคาดการณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่มีความรู้ความชำนาญและมีประสบการณ์ทั้งในเชิงวิชาการและวิชาชีพทางวาทวิทยาหรือในสาขาที่เกี่ยวข้อง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เชิงวิชาการ

1. เป็นการสร้างฐานข้อมูลขององค์ความรู้ทางด้านวาทวิทยา (meta-analysis) ซึ่งจะช่วยให้เห็นภาพรวมของการศึกษาทางด้านนี้ในมิติต่าง ๆ
2. งานวิจัยนี้จะช่วยให้ผู้อ่านได้ทราบว่าการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวาทวิทยาในเรื่องใดมีผู้ทำไว้น้อยมากอย่างไร ทำให้ผู้ที่ต้องการทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้สามารถทราบถึงช่องว่างของงานวิจัยและเลือกได้ว่าควรทำการวิจัยเรื่องอะไร

การประยุกต์ใช้

3. งานวิจัยนี้จะเหมือน "คู่มือการวิจัย" สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษา ค้นคว้าหรือทำวิจัยเกี่ยวกับทางวาทวิทยา ช่วยให้ผู้อ่านได้รู้จักงานวิจัยโดยย่อและสามารถเลือกงานวิจัยที่น่าสนใจมาศึกษาโดยละเอียด
4. งานวิจัยนี้จะเป็ประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้ทุนวิจัย เช่น สภาวิจัยแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ฯลฯ เพราะงานนี้จะช่วยเป็นพื้นฐานสำหรับการกำหนดแผนงานการให้ทุนวิจัยในอนาคต คือ ทำให้เห็นได้ว่า ควรส่งเสริมให้ทุนวิจัยเกี่ยวกับวาทวิทยาทางด้านใด จึงจะทำให้ความรู้เรื่องนี้ก้าวหน้าออกไป นับว่าเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาโครงการวิจัยของประเทศ